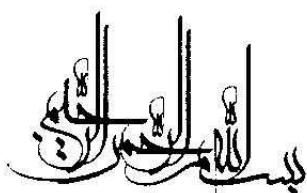

۱۳۹۰/۰۸/۲۲

اقتصاد مالی ۱

www.ketab

تألیف:

دکتر جعفر حقیقت
(استاد دانشگاه تبریز)

سر شناسه	حقیقت، جعفر - ۱۳۴۴
عنوان و پدیدآور	اقتصاد مالی ۱، دکتر جعفر حقیقت
مشخصات نشر	تهران، نور علم.
مشخصات ظاهري	۱۸۸ ص. نمودار، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۴۴۰-۰
موضوع	اقتصاد مالی
موضوع	بازار سرمایه- الگوهای ریاضی
موضوع	ریاضیات مالی
موضوع	سرمایه گذاری
HG ۴۵۱۵/۵	رده بندی کنگره
۳۳۲/۴	رده بندی دیوبی

نشر نورعلم؛ تهران- انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۹۰- تلفن: ۰۶۶۹۵۷۰۲۱ و ۰۶۶۴۰۵۸۸۰
 فروشگاه: خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۹۰- کتاب چرتکه و نورعلم -- ۰۶۶۱۷۴۹۱۰- ۰۹۱۲۲۰۷۹۸۴۹
 پخش: نشر قلم سینا- ۱۳ فروردین- ساختمان ۲۸۶ طبقه ۱ واحد ۴ تلفن ۰۶۶۹۵۷۱۲۰ و ۰۶۶۹۵۷۰۲۱

عنوان کتاب:	اقتصاد مالی ۱
تألیف:	دکتر جعفر حقیقت
ناشر:	نور علم
شمارگان:	۵۰۰ جلد
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۴۴۰-۰
نوبت چاپ:	اول ۱۴۰۰
چاپ و صحافی:	سورنا
قیمت:	۴۵۰۰۰ تومان

در صورت عدم دسترسی به کتابهای این انتشارات، از طریق تماس با
 ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ کتابها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می شود.

خداووند را شاکرم که این نعمت را به ما ارزانی داشت تا بتوانم کتاب اقتصاد مالی(۱) را به سرانجام برسانم. کتابی که بتواند مباحث علمی مالی را به شیوه ساده و مفهومی توضیح بدهد. این کتاب انشالله بتواند راهگشای دانشجویان و محققان کشورمان در این حوزه باشد.

ایده اویله این کتاب در مهر ۱۳۹۷ مطرح شد و در ۶ فصل آماده شد. در ادامه با توجه به نیاز سنجی که از سوی مولف از علاقه مندی دانشجویان این حوزه عمل آمد طرح اویله با تغییراتی به کتاب اقتصاد مالی (۱) تبدیل شد. در ادامه توضیح مختصری در خصوص فصول این کتاب مطرح می شود.

اقتصاد مالی شاخه‌ای از اقتصاد است که مشخصاً بر فعالیت‌های پولی مرکز دارد که در آن به احتمال زیاد از یک نوع پول یا بیشتر در هر دو طرف معامله استفاده می‌شود. دغدغه اقتصاد مالی ارتباط بین متغیرهای مالی نظیر قیمت، نرخ بهره، ریسک و عدم اطمینان، ارزش سهام و عامل زمان است که در تضاد با تصورات علاوه‌مندان به اقتصاد واقعی است. در اقتصاد مالی بر دو حوزه قیمت‌گذاری دارایی و امور مالی شرکت‌های بزرگ مرکز وجود دارد. اولین حوزه، دیدگاه تأمین کنندگان سرمایه را شکل می‌دهد و دومین حوزه از دیدگاه مصرف کنندگان سرمایه می‌باشد. اقتصاد مالی با به کارگیری تئوری‌های اقتصاد به ارزش گذاری دارایی‌ها، ارزیابی زمان، ریسک، هزینه‌های فرستاد و اطلاعاتی که می‌تواند موجب خلق یا عدم انگیزه برای تصمیم‌های خاص سرمایه گذاران می‌نمود، می‌باشد. اقتصاد مالی با زمان کار می‌کند، در عین حال خود زمان نااطمینانی به همراه می‌آورد. اقتصاد مالی هر دوی این پدیده‌ها را در مدل‌ها به کار می‌برند. اقتصاد مالی شاخه‌ای از علم اقتصاد است که روی تخصیص و بهره برداری از منابع اقتصادی در فضای نااطمینانی کار می‌کند. به عبارت دیگر اقتصاد مالی شاخه‌ای از استفاده و توزیع منابع در بازارهایی را که در آن تصمیمات تحت ریسک و نااطمینانی اتخاذ می‌شود را تحلیل می‌نماید. تصمیمات مالی اغلب باید وقایع آینده را مد نظر قرار دهنده خواه این تصمیم برای سهم خاص باشد و یا سبدی از سهام و دارایی‌های پایه. این کتاب شامل ۵ فصل می‌باشد. فصل اول به درآمدی بر اقتصاد مالی (۱) پرداخته در این فصل به اقتصاد مالی، نظام مالی، تعریف، اهمیت و وظایف، تامین مالی و بازیگران عمده سیستم مالی، بازارهای مالی و انواع آن، رابطه بازارهای پول و سرمایه (خط بازار اوراق بهادار) و طبقه‌بندی نهادهای مالی در ایران اشاره شده است. فصل دوم به ارزش زمانی پول، ساختار نرخ‌های بهره و ارزش گذاری اشاره دارد در این فصل ارزش زمانی پول، نظریه وجوده وام دادنی نرخ‌های بهره، مباحث مریط به نرخ بهره ساده و مرکب مهارت‌های مربوط به ارزش زمانی پول، ساختار زمانی نرخ

بهره، ساختار ریسک نرخ بهره و نظریات ساختار زمانی نرخ های بهره، ارزش گذاری (قیمت گذاری) اوراق بهادار بازار پول و بازار سرمایه، اوراق بهادار با درآمد ثابت و ارزش گذاری آن، عایدی تا زمان سررسید اوچگونگی محاسبه آن در چهار نوع ابزار بازار اعتباری، ارزش گذاری اوراق بهادار با درآمد متغیر (ارزش گذاری سهام) و عوامل تأثیرگذار بر قیمت سهام مطرح شده است. فصل سوم به ریسک، بازدهی و نظریه پرتفوی اختصاص دارد در این فصل نظریه پرتفوی، بازده پرتفوی اوراق بهادار، تفاوت نرخ بهره با بازدهی و بازده انتظاری پرتفوی، ریسک و انواع ریسک و ضریب همبستگی مرور شده است. فصل چهارم پرتفوی کارا، تعیین سبد های سهام کارا (مرز کارا)، ریسک در تصمیمات مالی، تخصیص سرمایه بین دارایی ریسک دیر و بدون ریسک، نرخ بهره و معادله فیشر، دارایی بدون ریسک و صرف ریسک، نظریه و خط بازار سرمایه، خط بازار سرمایه و امکان وام دهی و مرز کارا مطرح شده است. فصل پنجم مدل های عاملی، مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای و ارزیابی عملکرد پرتفوی می باشد درین فصل به مدل های عاملی، مدل های تک عاملی، مدل بازار، ضریب بتا و نحوه محاسبه و تخمین مدل های چند عاملی، مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای (CAPM). پنجم کارا (کارایی بازار)، ارزیابی عملکرد پرتفوی اشاره شده است.

پس ملاحظه می شود که اینه نگارش این کتاب، تدوین تئوری های مربوط به اقتصاد مالی به زبان ساده است لذا این کتاب با رویکرد تئوریکی به تفہیم و ساده سازی مباحث اقتصاد مالی (۱) برای برای دانشجویان رشته اقتصاد، دانشجویان علمای رشته های مرتبط و محققان این حوزه از اقتصاد، تالیف شده است در پایان از دانشجوی دکترای اینجاتب؛ سارا معصوم زاده که در تدوین مطلب کلاسی دوره دکتری اقتصاد مالی ۱، اینجاتب را یاری نموده، همچنین تمامی دوستانی که با ارائه نقطه نظرات ارزشمند خود، مولف را در نگارش این کتاب یاری رساندند، کمال تشکر را دارم. از دانشجویان و خوانندگان گرامی خواهشمندم پیشنهادات و نظرات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیکی ارسال نمایند تا در چاپ های بعدی جهت ارتقای علمی کتاب از آن ها استفاده شود. لازم به ذکر است در تالیف مطالب کتاب حاضر به خبر مستقیم و غیر مستقیم از اغلب مطالعات مشابه داخلی و خارجی استفاده شده که در پایان کتب به اسمی منابع اشاره شده است هم چنین از نویسندها این کتب نیز برای ارائه مطالب ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را دارم.

دکتر جعفر حفیت

فهرست مطالب

۲	پیشگفتار
۱۱	فصل اول
۱۱	اقتصاد مالی و بازارهای پولی و مالی
۱۲	۱) اقتصاد مالی و بازارهای پولی و مالی
۱۲	۱-۱) مقدمه
۱۴	۱-۲) اقتصاد مالی
۱۵	۱-۳) کارکردهای اقتصاد مالی
۱۸	۱-۴) نظام اقتصادی و کارکردهای بخش‌های واقعی و مالی اقتصاد
۱۹	۱-۵) نظام مالی: تعریف، اهمیت و وظایف
۱۹	۱-۵-۱) نظام مالی
۲۱	۱-۵-۲) وظایف نظام مالی
۲۴	۱-۶) تامین مالی و بازیگران عمده سیستم مالی:
۲۶	۱-۷) اجزای یک نظام یا سیستم مالی
۲۷	۱-۷-۱) انواع نظام‌های (سیستم‌های) مالی
۲۸	۱-۷-۲) سُنایات اساسی و پایه ائی در خصوص سیستم یا نظام مالی
۲۹	۱-۸) بازارهای مالی و انواع آن

۱-۱-۱)- تقسیم بندی بازار ارهای مالی بر اساس حق مالی ، سررسید ابزار مالی مورد معامله، ساختار سازمانی و زمان و اگذاری انها	۳۰
۱-۱-۲)- تقسیم بندی بازار ارهای مالی از نظر سررسید مطالبات مالی و ساختار معاملات اوراق بهادار	۳۲
۱-۱-۳)- بازار سرمایه	۳۳
۱-۲-۱)- بازار پول	۳۶
۱-۲-۲)- بازار اطمینان	۳۶
۱-۲-۳)- رابطه بازارهای پول و سرمایه (خط بازار اوراق بهادار)	۳۷
۱-۴)- وظیفه اقتصادی بازارپول و بازارسرمایه	۳۸
۱-۵)- چگونه ترجیح ها، چه برو بازار سهام اشر می گذارند؟	۴۱
۱-۱۰-۱)- طبقه بندی نهادهای مالی در ایران	۴۴
فصل دوم:.....	۴۶
۲-۱)- ارزش زمانی پول، ساختار نرخ های بهره	۴۶
۲-۱-۱)- مقدمه	۴۷
۲-۱-۲)- ارزش زمانی پول و هزینه فرصت	۴۷
۲-۱-۳)- ارزش زمانی پول و نرخ بازده در خواستی یا نرخ تنزیل	۴۸
۲-۲)- نظریه وجود وام دادنی نرخ های بهره	۵۰
۲-۲-۱)- تعیین نرخ های بهره: عرضه و تقاضای وجود	۵۰
۲-۲-۲)- سطح نرخ های بهره	۵۲

۵۳.....	- نرخ پایه بلند مدت	۲-۲-۳
۵۷.....	۴-۲-۲. تورم، معادله فیشر و نرخ واقعی بهره	
۵۸.....	۴-۲-۳) ارزش زمانی پول و نرخ های بهره ساده و مرکب	
۵۹.....	۱-۲-۳) - ارزش زمانی پول و نرخ بهره ساده	
۶۰.....	۲-۳-۲) - نرخ بهره مرکب و ارزش آتی:	
۶۶.....	۴-۲-۴) - مباحث مربوط به نرخ بهره مرکب مهارت های مربوط به ارزش زمانی پول	
۶۷.....	۱-۴-۲) - قیمتها و محاسبه ارزش فعلی	
۶۷.....	۲-۴-۲) - ارزش حال - نرخ تنزیل	
۷۹.....	۳-۴-۲) - ساختار ریسک نرخ بهره، ساختار ریسک نرخ بهره و نظریات ساختار زمانی نرخ های بهره:	
۷۹.....	۱-۴-۳-۲) - ساختار ریسک نرخ بهره	
۷۲.....	۲-۴-۳-۲) - ساختار زمانی نرخ بهره	
۷۴.....	۳-۴-۳-۲) - منحنی عایدی	
۸۴.....	۵-۲) - ارزش گذاری (قیمت گذاری) اوراق بهادر بازار پول و بازار سرمایه	
۸۴.....	۱-۲-۵) - اوراق بهادر با درآمد ثابت و ارزش گذاری آن	
۸۵.....	۱-۱-۲-۵) - نحوه ارزش گذاری اوراق (ورقه) قرضه و نرخ بهره	
۹۰.....	۲-۵-۲) - عایدی تا زمان سررسید و چگونگی محاسبه آن در چهار نوع ابزار بازار اعتباری	
۹۰.....	۱-۲-۵-۲) - چهار نوع ابزار بازار اعتباری و عایدی تا زمان سررسید	
۹۳.....	۶-۲-۶) - عوامل تأثیرگذار بر قیمت گذاری اوراق قرضه	

۱-۷-۱) از عوامل تأثیرگذار بر قیمت اوراق قرضه می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:	۹۳
۱-۱-۱-۱) رابطه قیمت اوراق قرضه و عایدی تا سررسید YTM	۹۳
۱-۱-۱-۲) رابطه قیمت اوراق قرضه و زمان سررسید	۹۵
۱-۱-۱-۳) رابطه قیمت اوراق قرضه با اندازه کوپن	۹۷
۴-۱-۲-۱) تلاطم (نوسانات) قیمت اوراق قرضه با تغییرات YTM	۹۷
۴-۱-۲-۲) حساسیت قیمت اوراق قرضه به تغییرات در نرخ بهره یا دیرش (دیوریشن)	۹۹
۱-۱-۲-۱) ارزش گذاری اوراق قرضه و نرخ بهره	۹۹
۱-۱-۲-۲) ریسک نرخ بهره و دیرش	۱۰۲
۱-۱-۲-۳) چرا نرخ بهره بازار نمی‌باشد؟	۱۰۴
۱-۱-۲-۴) رابطه نرخ بهره و تورم	۱۰۵
۱-۱-۲-۵) ارزش گذاری اوراق بهادار با درآمد متغیر (ارزش گذاری سهام)	۱۰۶
۱-۱-۲-۶) ارزش گذاری ورقه با درآمد متغیر	۱۰۹
۱-۱-۲-۷) فصل سوم	۱۱۰
۱-۱-۲-۸) بازدهی و ریسک	۱۱۰
۱-۱-۲-۹) نظریه پرتفوی	۱۱۰
۱-۱-۲-۱۰) نظریه پرتفوی، بازدهی و ریسک	۱۱۱
۱-۱-۲-۱۱) نظریه و واژه پرتفوی (پرتفولیو)	۱۱۱
۱-۱-۲-۱۲) واژه پرتفوی (پرتفولیو)	۱۱۱
۱-۱-۲-۱۳) نظریه پرتفوی	۱۱۱